

**Zarząd
Katowickiego Holdingu
Węglowego SA
w Katowicach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Katowickim Holdingu Węglowym S.A.² w Katowicach w zakresie prowadzenia przez Spółkę gospodarki remontowej maszyn i urządzeń w latach 2005-2007. Czynności kontrolne dotyczące planowania przez KHW remontów, realizacji procedur zakupu usług remontowych maszyn i urządzeń oraz części zamiennych do nich przeprowadzono w Biurze Zarządu Spółki, natomiast prawidłowość realizacji umów skontrolowano w KWK „Wujek”³.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 14 sierpnia 2008 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Zarządowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia prowadzenie przez KHW gospodarki remontowej maszyn i urządzeń górniczych, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 zwanej dalej „ustawą o NIK”

² Zwanym dalej „KHW” lub „Spółką”

³ Zwanej dalej „Kopalnią”

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. W KHW wprowadzono szczegółowe pisemne procedury, dotyczące planowania remontów maszyn i urządzeń górniczych oraz zakupu materiałów remontowych, a określone w nich zasady były przez Biuro Zarządu Spółki przestrzegane.
2. Sposób dokonywania zakupów usług i materiałów remontowych był szczegółowo określony w regulaminach przyjętych uchwałami Zarządu KHW, odrębnie dla zamówień w trybie ustawy z dnia 29.01.2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁴ i odrębnie dla zamówień, w których nie miały zastosowania przepisy Pzp. Wskazano w nich m.in.: zasady wnioskowania, akceptacji i podejmowania decyzji, wzory dokumentów stosowanych w procedurach, tryby udzielania zamówień wraz z podaniem kwot granicznych dla tych trybów w przypadku zamówień nie objętych przepisami Pzp oraz zasady obiegu dokumentów i ich przechowywania.
3. Przy planowaniu i realizacji usług remontowych oraz planowaniu i realizacji dostaw części zamiennych do maszyn i urządzeń wykorzystywano działające w KHW systemy informatyczne SZYK/MASZYNY oraz SZYK/MATERIAŁY, które umożliwiały m.in.:
 - przygotowanie planów remontów oraz planów zakupów,
 - wystawianie zamówień remontowych wynikających w szczególności z realizacji umów zawartych przez Kopalnię,
 - gromadzenie danych związanych z realizacją poszczególnych usług remontowych i ich kosztów, w odniesieniu do każdego elementu objętego planem oraz wystawionych przez Kopalnię zamówień,
 - prowadzenie nadzoru nad obrotem materiałowym, poprzez wprowadzanie do systemu m.in. danych z dokumentacji przychodów i rozchodów materiałów.
4. Zarząd KHW na bieżąco nadzorował gospodarkę remontową, dotyczącą zarówno planowania jak i realizacji zakupów usług remontowych i materiałów, a zakupy usług i materiałów remontowych w KHW dokonywano w ramach:
 - a) udzielania zamówień sektorowych na podstawie ustawy Pzp, gdy wartość zakupu przekraczała kwoty, o których mowa w tej ustawie,
 - b) udzielania zamówień na podstawie uregulowań wewnętrznych dotyczących zakupów, do których nie stosuje się ustawy Pzp, wprowadzonych w formie uchwał Zarządu KHW.

⁴ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm. zwanej dalej „Pzp”

5. Przestrzegano procedury określone w ustawie Pzp i regulacjach wewnętrznych, m.in. poprzez:

- a) sporządzanie arkuszy zgłoszeniowych zgodnie z wzorami określonymi w regulaminach określających sposób postępowania w sprawach o zamówienia publiczne oraz w regulaminach udzielania zamówień nie objętych obowiązkiem stosowania ustawy Pzp,
- b) analizowanie przez Komisję Oceny Wniosków KHW wniosków poszczególnych Kopalń o udzielenie zamówień oraz sporządzanie stosownej dokumentacji,
- c) podejmowanie przez Zarząd KHW decyzji o wszczęciu postępowań w formie uchwał oraz powoływanie komisji przetargowych do ich przeprowadzenia,
- d) sporządzanie wymagań ofertowych dla przetargów nie objętych obowiązkiem stosowania ustawy Pzp oraz Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia⁵ dla zamówień przeprowadzanych w trybie ustawy Pzp, a także poprzez podpisywanie tych dokumentów przez osoby upoważnione do tego na podstawie uregulowań wewnętrznych,
- e) ogłoszenie o przetargach na stronach internetowych KHW i stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych, przesyłane do publikacji w suplemencie Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej⁶ oraz umieszczane w Dzienniku Zachodnim i dodatku Trybuna Górnicza⁷,
- f) fakt, że dokumentacja sporządzana w trakcie postępowań prowadzonych na podstawie ustawy Pzp obejmowała m.in.: protokoły z postępowań sporządzone na drukach ZP-1 oraz załączone do nich dokumenty określone w art. 96 ustawy Pzp, a z każdego etapu prac komisji przetargowych sporządzane były protokoły.
- g) składanie przez osoby wykonujące czynności w postępowaniu oświadczeń o braku powiązań z oferentami.
- h) podejmowanie przez Zarząd KHW decyzji o udzieleniu zamówień na remonty lub dostawę materiałów remontowych w formie uchwał, zawierających upoważnienie dla pełnomocników w poszczególnych kopalniach KHW do podpisania umów ramowych.

⁵ Zwanych dalej „SIWZ”

⁶ W przypadku zamówień sektorowych.

⁷ Zamówienia nie wymagające stosowania ustawy Pzp

6. Przeprowadzone w ramach niniejszej kontroli działania sprawdzające w KWK Wujek wykazały, że zasady prowadzenia gospodarki remontowej regulowały zarówno procedury przyjęte przez Zarząd KHW, jak i regulacje wprowadzone zarządzeniami dyrektora Kopalni. Dotyczyły one m.in.:
- a) wykonywania remontów przez firmy obce, a sposób prowadzenia remontów na terenie Kopalni był określany w umowach,
 - b) kontroli wjazdu i wyjazdu samochodów, kontroli załadunku i wyładunku towarów, materiałów użytkowych oraz odpadów;
 - c) wyznaczenia zakresu i wykazu osób uprawnionych do podpisywania przepustek materiałowych.
7. Zawarte w Kopalni umowy na usługi remontowe były zgodne z wzorami umów lub istotnymi postanowieniami umów zamieszczonymi w SIWZ⁸ lub w wymaganiach ofertowych⁹.
8. Objęte badaniem umowy ramowe, zawarte przez pełnomocników KHW w Kopalni, zawierały zapisy o karach umownych, warunkach gwarancji i płatności, zasadach przekazywania urządzeń do remontu i po remoncie oraz wyszczególnienie dokumentów jakie wykonawca zobowiązany był dołączyć wraz z przekazywanym urządzeniem po remoncie. W ocenie NIK, umowy te należycie zabezpieczały interesy KHW.
9. W ramach realizacji umów ramowych w Kopalni, zamówień udzielano wykonawcom wyłoniionym w trybie negocjacji lub licytacji oferującym najkorzystniejsze warunki cenowe. Zapytania ofertowe lub zaproszenia na licytację kierowano do wszystkich wykonawców, z którymi zawarto umowy ramowe.
10. Skontrolowane umowy realizowano w Kopalni zgodnie z zawartymi w nich zapisami. Ustalono m. in., że:
- a) zlecenia remontów dokonywano zgodnie z zawartymi umowami ramowymi,
 - b) dokumenty związane z realizacją umów, w tym: zamówienia, protokoły konieczności rozszerzenia zakresu remontu były zatwierdzane przez upoważnione do tego osoby,

⁸ Dla zamówień w trybie ustawy Pzp.

⁹ Sporządzanych dla postępowań przetargowych przeprowadzanych na podstawie uregulowań wewnętrznych.

- c) urządzenia i podzespoły przekazywano do remontu i odbierano po remoncie wg zasad określonych w procedurach i zawartych umowach, za wyjątkiem przypadków opisanych w dalszej części niniejszego wystąpienia,
- d) odbierane urządzenia i podzespoły posiadały załączone dokumenty, wystawione przez wykonawców remontu, potwierdzające wykonanie remontu zgodnie z dokumentacją techniczną i wymogami wynikającymi z rozporządzenia Ministra Gospodarki z 28.06.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych¹⁰,
- e) we wszystkich przypadkach wymagających odbioru technicznego urządzeń po remoncie, przeprowadzanego przez zewnętrzną firmę ekspercką w ramach trzeciego etapu nadzoru nad remontami, w dokumentacji znajdowały się protokoły potwierdzające wykonanie tych czynności,
- f) rozszerzenie zakresu remontu odbywało się na podstawie protokołów konieczności (w tym sporządzanych przez firmę ekspercką wyłonioną do nadzoru nad remontami) i po zatwierdzeniu konieczności dodatkowych prac przez zatrudnione w Kopalni osoby posiadające stosowne pełnomocnictwa Zarządu KHW.

NIK pozytywnie ocenia działania podjęte przez Zarząd KHW w zakresie zwiększenia nadzoru nad remontami maszyn i urządzeń przez zlecenie zewnętrznej firmie eksperckiej¹¹ dokonywania ocen urządzeń przeznaczonych do remontu, w tym określania zakresu remontu tych urządzeń, przeprowadzanie oględzin w przypadku wystąpienia konieczności rozszerzenia zakresu remontu i dokonywania ocen technicznych urządzeń po wykonanym remoncie.

Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na następujące nieprawidłowości i uchybienia, stwierdzone w związku z realizacją w Kopalni zawartych na poziomie Biura Zarządu KHW umów ramowych, które związane były z prowadzeniem gospodarki remontowej.

1. W Kopalni nie naliczano i nie egzekwowano kar umownych z tytułu nieterminowego przekazania/dostarczenia urządzeń i podzespołów po remoncie (za wyjątkiem dwóch przypadków¹²), co było niezgodne z zawartymi umowami ramowymi i umowami

¹⁰ Dz. U. Nr 139, poz. 1169, ze zm.

¹¹ Przedsiębiorstwo „OPA-LABOR” Sp. z o.o.

¹² Naliczono kary umowne za nieterminowe dostarczenie pomp po remoncie w ramach zamówień nr 1313/TRP-1/ZP/47/2008 – 692,40 zł i nr 1313/TRP-1/ZP/968/2007 – 18.394,95 zł.

wykonawczymi objętymi badaniem. Kontrola wykazała, że nie naliczono kar umownych w przypadku remontu:

- a. pomp zatapialnych - 193,10 zł,
- b. pomp stacjonarnych - 24 452,27 zł,
- c. hydrauliki siłowej - 4 835,52 zł,
- d. podzespołów kolejki podwieszanej - 680,97 zł,
- e. bębnow napędów przenośników zgrzeblowych - 171,00 zł.

Odpowiedzialnymi za nienaliczenie kar byli pracownicy nadzorujący remonty poszczególnych urządzeń i dokonujący ich odbioru. W sprawie nienaliczenia kar umownych Naczelnny Inżynier - I Z-ca Dyrektora Kopalni stwierdził, że wynikało to z niedociągnięć popełnionych przez pracowników oddziału TRP i zostaną wobec nich wyciągnięte konsekwencje służbowe.

2. W przypadku realizacji jednego zamówienia¹³ na 19 objętych badaniem, rozszerzając zakres remontu przyjęto koszt wymiany podzespołu na nowy (tarcza łożyska N) w wysokości 860,00 zł, tj. w kwocie wyższej o 242,00 zł niż wynikająca z cennika załączonego do umowy¹⁴. Cena została podana w protokole konieczności przez Starszego Inspektora w Oddziale Gospodarki Maszynami, Remontami i Zarządzania Majątkiem Trwałym P.Z.¹⁵ w Kopalni, który nie sprawdził jej wysokości z cennikiem stanowiącym załącznik do umowy ramowej na remont pomp zatapialnych z 9.07.2007 r. zawartej z Konsorcjum firm.
3. W ramach zamówienia TRP-1/968/2007 realizowanego przez Zamep Sp. z o.o.¹⁶ Kopalnia przekazała do remontu pompę typu OWB-200/10 nr fabryczny 1313/331. Przeprowadzona kontrola realizacji tego zamówienia wykazała że:
 - Ani w protokole kwalifikacji do remontu sporządzonym przez firmę ekspercką, ani w protokole sporządzonym przez komisję kopalnianą nie zawarto szczegółowego zakresu robót przewidywanego do wykonania, kwalifikując ją jedynie do tzw. remontu podstawowego.
 - Pomimo tego, że zgodnie z umową wykonawczą remont powinien zostać zakończony w terminie 6 tygodni od przekazania wykonawcy¹⁷, dopiero pięć miesięcy po tej

¹³ TRP-S/787/07

¹⁴ 618,00 zł

¹⁵ zwanego dalej Oddziałem TRP

¹⁶ zwanej dalej „Zamep”

¹⁷ Pompę przekazano do remontu 10.01.2008 r.

dacie¹⁸ firma Zamep poinformowała Kopalnię, że niezbędne jest rozszerzenie zakresu remontu. Uzasadniano to tym, że po jej wyremontowaniu w trakcie prób ruchowych doszło do jej zatarcia, a powodem tego były „*krzywizny kadłubów stopniowych oraz kadłuba tłocznego*”.

- Zarówno przedstawiciele firmy eksperckiej, jak i członkowie komisji kopalnianej zaakceptowali wniosek firmy Zamep o rozszerzenie zakresu remontu o regenerację kadłuba tłoczno-ssawnego i pięciu sztuk kadłubów stopniowych oraz zwiększenie o 3 000 zł¹⁹ ponad wynegocjowaną cenę maksymalną²⁰ finansowego zakresu remontu. Zdaniem NIK zgoda taka była bezzasadna, gdyż w ramach wynegocjowanej umowy wykonawczej Zamep w cenie maksymalnej remontu pompy uwzględniono pozycje „Regeneracja kadłuba tłocznego”²¹ i „Regeneracja kadłuba stopniowego”²². Nie można zgodzić się ze złożonymi w toku kontroli wyjaśnieniami sporządzającego protokół konieczności Starszego Inspektora w Oddziale TRP, który stwierdził, że regeneracja kadłubów zawarta w ofercie firmy Zamep obejmowała jedynie naprawę zewnętrznych ubytków i połączeń gwintowych, a nie regenerację wnętrza kadłubów, której potrzebę można stwierdzić dopiero po zdemontowaniu pompy. NIK zwraca bowiem uwagę, że remont tego typu urządzenia w sposób obligatoryjny łączy się z jego demontażem oraz dokonaniem oceny zużycia poszczególnych podzespołów, w tym kadłubów stopniowych oraz tłoczącego, tym bardziej, że usterka²³ o której wspomniano w protokole zakwalifikowania pompy do remontu wskazywać mogła bezpośrednio na ich zużycie.
- Członkowie komisji kopalnianej sporządzili protokół konieczności nie przeprowadziwszy dodatkowych oględzin ww. pompy u wykonawcy, co było sprzeczne z regulującą problematykę remontów procedurą Zintegrowanego Systemu Zarządzania.
- Zgoda na zwiększenie kosztów remontu wydana została przez komisję kopalnianą pomimo tego, że do zatarcia pompy doszło dopiero w trakcie prób ruchowych po jej wyremontowaniu przez Zamep, a w ocenie NIK, to do obowiązków wykonawcy

¹⁸ Pismo Zamep z 14.05.2008 r.

¹⁹ Remont kadłuba tłoczno-ssawnego – 1.800 zł i remont 5-ciu kadłubów stopniowych – 1.200 zł.

²⁰ 140.600,0 zł

²¹ Wyceniając tą czynność na 400 zł.

²² Wyceniając tą czynność na 100 zł za szt.

²³ „Brak wydajności pompy.”

należało doprowadzenie remontowanego urządzenia do właściwej sprawności ruchowej w ramach zryczałtowanej i wskazanej w umowie kwoty.

4. W skontrolowanych w Kopalni protokołach odbioru urządzeń po remoncie nie zawarto stwierdzeń o zgodności wykonanego remontu z zamówieniem lub, w przypadku jego sporządzania, z protokołem konieczności. Przypadki takie stwierdzono:
 - a. w 4 protokołach odbioru podzespołów hydrauliki siłowej obudów zmechanizowanych na 11 skontrolowanych w ramach realizacji zamówienia TRP-1/99/2006, w 13 protokołach na 13 skontrolowanych (TRP-1/100/2006) oraz w 12 protokołach na 14 skontrolowanych (TRP-1/478/20060), co było niezgodne z § 6 pkt 6 umów ramowych z 1.03.2006 r., zawartych z PUMAR-HYDRAULIKA²⁴ i HYDROKOB²⁵. Starszy Inspektor w Oddziale TRP, koordynujący wykonanie umów na remont hydrauliki siłowej oraz odbierający podzespoły po remoncie, nie potrafił wyjaśnić przyczyn braku ww. stwierdzeń.
 - b. w 5 protokołach odbioru podzespołów kolejki podwieszanej na 5 skontrolowanych, co było niezgodne z § 6 pkt 6 umów ramowych na remont podzespołów kolejek podwieszanych, zawartych przez KHW SA KWK Wujek z Zakładem Mechanicznym PAMET²⁶, firmą Becker-Warkop²⁷, firmą VACAT²⁸. Starszy Inspektor w Oddziale TRP dokonujący odbioru ww. podzespołów stwierdził, że brak stosownych zapisów wynikał z przeoczenia.
5. We wszystkich świadectwach gwarancyjnych, dotyczących podzespołów hydrauliki siłowej wyremontowanych dla Kopalni w ramach zamówienia nr TRP-1/100/2006, wykonawca podał 12 miesięczny okres gwarancji, co było niezgodne § 8 ust. 2 umowy ramowej z 1.03.2006 r. zawartej z PUMAR-HYDRAULIKA²⁹ na remont hydrauliki siłowej obudów zmechanizowanych, wg której wykonawca udzielił gwarancji na okres 13 miesięcy od daty protokolarnego przekazania urządzenia po remoncie.
6. W 10 przypadkach w ramach realizacji na rzecz Kopalni umów ramowych na remont hydrauliki siłowej obudów zmechanizowanych, brak było dokumentów deklaracji zgodności dla podzespołów odbieranych na podstawie protokołów odbioru urządzeń po remoncie, co było niezgodne § 4 pkt 9 umów ramowych z 1.03.2006 r., zawartych

²⁴ nr rejestru umów 541/2006

²⁵ nr rejestru umów 535/2006

²⁶ nr rejestru umów 63/2007

²⁷ nr rejestru umów 61/2007

²⁸ nr rejestru umów 62/2007

²⁹ nr rejestru umów 541/2006

z PUMAR-HYDRAULIKA³⁰ i HYDROKOB³¹, wg których wraz z przekazaniem urządzenia po remoncie wykonawca zobowiązany był dołączyć m.in. deklarację zgodności. Starszy Inspektor w Oddziale TRP odpowiedzialny za odbiór ww. podzespołów nie umiał wyjaśnić przyczyn braku tych deklaracji.

7. Realizując umowy na remonty pomp stacjonarnych, zdaniem NIK, nieprawidłowo określano zakres remontów w zaproszeniach kierowanych do oferentów, z którymi zawarto umowy ramowe. W 6 na 8 zbadanych protokołach z dokonanych oględzin pomp stacjonarnych przeznaczonych do remontu, sporządzonych przez pracowników Kopalni, nie określono wymaganego (podstawowego) zakresu remontu, bazując na ogólnych stwierdzeniach zawartych w protokołach firmy OPA-LABOR, w których stwierdzono np.: *„Pompy kwalifikują się do remontu, którego zakres określony jest w wymaganiach technicznych dla tych urządzeń.”* Skutkiem tego było składanie przez wykonawców remontów ofert, zawierających różny zakres zespołów i podzespołów do regeneracji lub wymiany dla tych samych pomp. Tym samym komisja przetargowa Kopalni porównywała całkowicie nieporównywalne oferty. Przykładowo, zakresu remontu nie określono m.in. w protokołach z oględzin urządzeń do remontu nr 47/08 z 12.12.2007 r. (2 pompy) oraz 910/07 z 3.10.2007 r. (1 pompa). Firma Zamep przedłożyła oferty cenowe na remont ww. pomp zawierające wymianę lub regenerację wszystkich 19 pozycji zespołów i podzespołów wymienionych w arkuszu cenowym³², a firma Grupa Powen-Wafapomp SA zaproponowała wymianę lub regenerację tylko 9 zespołów i podzespołów wybranych z arkusza cenowego. Pomimo tych różnic dokonano wyboru oferty Grupy Powen-Wafapomp SA, kierując się jedynie kryterium najniższej ceny.
8. W objętych kontrolą w Kopalni trzech zamówieniach³³, dotyczących remontów pomp typu OWH 200/9, OWB 200/10 i OW 150AM, również nie określono zakresu remontu w zaproszeniach do składania ofert³⁴. Ponieważ w tych przypadkach, wg zawartych umów ramowych, wykonawcą mogła być tylko firma Zamep, cena oferowana przez nią i w konsekwencji przyjęta jako wartość umowy wykonawczej była ceną maksymalną, określoną w umowie ramowej dla remontu danego typu pompy (w wyniku negocjacji

³⁰ nr rejestru umów 541/2006

³¹ nr rejestru umów 535/2006

³² Będącym załącznikiem do zaproszenia do złożenia oferty

³³ Zamówienia nr: 1313/TRP-1/ZP/968/2007, 1313/TRP-S/ZP/885/2007, 1313/TRP-S/ZP/200/2008.

³⁴ W załączonych arkuszach cenowych nie wskazano zespołów i podzespołów podlegających wymianie lub regeneracji

cenowych uzyskano upust w 2 przypadkach wynoszący od 0,02 % do 0,58 % oferowanej ceny).

9. W latach 2005-2007 w kopalniach KHW zakupiono i zaliczono w koszty zużycia materiałów wyłączniki (rozsuszniaki) kopalniane typu KWSOI, RK, OW, OWD, WS, EH oraz zespoły transformatorowe typu ZT, OZTK. Zdaniem NIK urządzenia te winny być zakwalifikowane i ujęte w ewidencji środków trwałych, ze względu na ich przewidywany okres użytkowania³⁵, wartość początkową³⁶ oraz kompletność i gotowość do użytkowania. Wartość tych urządzeń, nie zaliczonych do środków trwałych, ani nie ujętych w zadaniach inwestycyjnych, wyniosła łącznie 3 268 063,40 zł, z czego w KWK „Wujek” 659 926,28 zł, w KWK „Murcki” 1 467 695,26 zł, a w KWK „Mysłowice-Wesoła” 1 140 441,86 zł. Działanie to, zdaniem NIK, było niezgodne z art. 3 ust. 1 pkt 15 lit. b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁷, wg którego maszyny i urządzenia o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki zalicza się do środków trwałych. W konsekwencji nie dokonywano odpisów amortyzacyjnych w myśl art. 16 f ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych³⁸, które stanowią – zgodnie z art. 15 ust. 6 tej ustawy - koszt uzyskania przychodów. Ponadto, wbrew obowiązкови określone w art. 16 e ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, po upływie roku od wprowadzenia ww. urządzeń do użytkowania, służby księgowe Kopalni nie dokonały ich przekwalifikowania i nie zaliczyły ww. urządzeń do środków trwałych w cenie nabycia, a także nie zmniejszono kosztów uzyskania przychodów o różnicę między ceną nabycia a kwotą odpisów amortyzacyjnych, przypadającą na okres ich dotychczasowego używania.

Podkreślić przy tym należy, że z punktu widzenia funkcjonalności ww. urządzeń ich zadaniem jest załączanie, wyłączanie i/lub sterowanie różnymi maszynami górniczymi, a także przetwarzanie w określony sposób prądu w instalacjach elektrycznych. Nie są one przy tym nierozzerwalnie związane z określonym typem maszyny lub urządzenia, które obsługują. Potwierdzają to wyjaśnienia Głównego Elektryka Kopalni, który stwierdził, że ww. urządzenia *„należą do grupy urządzeń uniwersalnych, zdolnych do obsługi różnych maszyn górniczych jako element ich wyposażenia elektrycznego dobrany parametrami*

³⁵ powyżej 1 roku

³⁶ powyżej 3,5 tys. zł wg cen zakupu

³⁷ Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, ze zm.

³⁸ Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, ze zm.

elektrycznymi” oraz że: „Urządzenia powyższe są typu przenośnego, ruchomego dostosowanego swoją konstrukcją do stosunkowo łatwego transportu w warunkach dołowych. Mogą one zasilać różne urządzenia podobnych typów, ale każdorazowo ich miejsce zabudowy związane jest bezpośrednio z miejscem instalacji maszyny, którą zasila./.../ Przewidywany okres użytkowania tych urządzeń jest znacznie dłuższy niż jeden rok. /.../ Zachodzą przypadki wykorzystania /.../ urządzenia w miejscu pierwotnej zabudowy do zasilania urządzeń innych niż te, które były obsługiwane w trakcie pierwotnej zabudowy.”

Ponadto wszystkie ww. urządzenia z uwagi na to, że mogą być i są wykorzystywane do współpracy z różnymi maszynami i urządzeniami, na rynku funkcjonują samodzielnie, a producenci maszyn i urządzeń nie sprzedają ich jako integralne części swoich wyrobów.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. **Określanie w zaproszeniach do składania ofert przesyłanych do firm, z którymi zawarto umowy ramowe, szczegółowego zakresu przewidywanego remontu.**
2. **Naliczanie i egzekwowanie kar umownych za nieterminową realizację usług, zgodnie z zawartymi umowami.**
3. **W przypadku rozszerzania zakresu remontów, na podstawie protokołów konieczności z dodatkowych oględzin, dokonywanie rzetelnej weryfikacji cen podzespołów wymienianych na nowe z uwzględnieniem cenników stanowiących załączniki do umów ramowych.**
4. **Zawieranie w protokołach odbioru urządzeń po remoncie stwierdzeń o zgodności wykonanego remontu z zamówieniem i protokołem konieczności.**
5. **Egzekwowanie umieszczania przez wykonawców remontów w dokumentach gwarancyjnych okresów objęcia gwarancją zgodnych z zawartymi umowami.**
6. **Rzetelne weryfikowanie i egzekwowanie kompletności dokumentów dostarczanych przez wykonawców wraz z wyremontowanymi urządzeniami.**
7. **Dokonanie prawidłowej klasyfikacji wyłączników (rozzruszników) kopalnianych i zespołów transformatorowych spełniających kryteria środków trwałych oraz przeprowadzenie stosownych korekt w naliczonym i odprowadzonym podatku dochodowym od osób prawnych.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Zarząd, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Zarządowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.